

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในประเทศไทยนั้น ได้เริ่มมีมาตั้งแต่รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว จนถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่าร้อยปี ทั้งนี้เพราะพระมหากษัตริย์ทรงตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่คนไทยจะต้องเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการติดต่อกับชาวต่างประเทศ ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ความสนใจภาษาอังกฤษมีมากขึ้นตลอดมา ปัจจุบันนี้ก็เป็นที่นิยมศึกษาเล่าเรียนกันทั้งกรณีบังคับและสมัครใจ

กานดา ณ ถลาง ได้ให้ความสำคัญของภาษาว่า ภาษาเป็นกระจกเงาสท้อนให้เห็นวัฒนธรรมของชาติ ก่อนนี้ใครรู้ภาษาบาลีสันสกฤตก็ได้รับความยกย่องนับถือว่ามีความรู้สูง ปัจจุบันภาษาอังกฤษเป็นกุญแจนำเราสู่โลกกว้าง ผู้วิพากษ์การกว้างรอบตัวเรา ภาษาอังกฤษจึงมีความสำคัญในสังคมปัจจุบัน^๒

---

^๑ สรร เสริฐ ไชยศรี, "สาระและข้อคิดเห็นบางประการเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับชาวไทย," ศูนย์ศึกษา ๑๖ (กรกฎาคม-สิงหาคม, ๒๕๑๓) : ๔๕-๔๖.

^๒ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, รายงานการสัมมนาเรื่อง หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ณ ศูนย์วัสดุการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ระหว่างวันที่ ๒๑-๒๔ มีนาคม ๒๕๑๐ (พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๑๑), หน้า ๑๓๐.

นพ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษว่า

ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความหมายเป็นวิธีทำความเข้าใจแก่กันกับคน ภาษาอังกฤษ เป็นภาษาที่โชกกันแพร่หลายในโลกมีคนพูดภาษานี้หลายร้อยล้านคน เป็นภาษาที่ใช้ในการเผยแพร่ความรู้ ในการติดต่อทางการ เมือง ธุรกิจ ตลอดจนเรื่องส่วนตัว เป็นภาษาหนึ่งที่ใช้ในการประชุมแห่งชาติ ผู้ที่เรียนภาษานี้จึงนับได้ว่าได้เรียน ภาษาที่สำคัญที่สุดของโลกภาษาหนึ่ง เป็นโอกาสได้มีความเข้าใจชนชาติเจ้าของ ภาษา หรือชาติอื่นที่ใช้ภาษานี้ได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ทำให้เข้าใจนิสัยประจำชาติ การกระทำที่ปรากฏในประวัติศาสตร์ ศิลป วรรณคดี และขนบธรรมเนียมประเพณี ของชาตินั้น ๆ ความรู้ความเข้าใจดังกล่าวจะทำให้ความไม่สนใจ ความเหยียดหยาม เกือบจะหายไปโดยปราศจากเหตุผลลดน้อยลงไป เกิดความเข้าใจอันถูกต้อง และความปรารถนาที่จะขึ้นมาแทน การเรียนภาษาจึงเป็นเครื่องมือหลายมโหระทึก คือ ความหลงผิด เข้าใจผิด ซึ่งเป็นสาเหตุของกรณีพิพาทระหว่างประเทศ และสาเหตุ แห่งสงครามโหดมหึมาคลี่คลายไป

ในสภาพของสังคมไทยปัจจุบัน ซึ่งมีความเจริญก้าวหน้า มีการพบปะติดต่อกับ ชาวต่างชาติอยู่เสมอ ภาษาอังกฤษจึงเป็นเครื่องมือสื่อสารอันสำคัญที่จะช่วยให้การติดต่อ สัมมาคมเป็นไปด้วยความเข้าใจดีต่อกัน คนไทยส่วนหนึ่งมีความจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อธุรกิจการค้าหรือการประกอบอาชีพ หรือการศึกษาคนคว่ำ หรือในชีวิตประจำวัน หรือการศึกษาต่อในชั้นสูง การเรียนรู้อังกฤษจึงได้จัดมีขึ้นในหลักสูตรการศึกษา

นพ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา, "การใช้วิชาภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมจริยศึกษา," รายงานการประชุมวิชาการเรื่อง พุทธศาสนากับการศึกษาในประเทศไทย เนื่องในปีการศึกษา ระหว่างชาติ พ.ศ. ๒๕๑๓ ณ ห้องประชุมหอสมุดแห่งชาติ ท้าวสุกรี ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๖ สิงหาคม ๒๕๑๓ กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ การศาสนา, ๒๕๑๕), หน้า ๑๔๓-๑๔๔.

จากเอกสารอันดับ ๑ ประกอบการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรในปีการศึกษาระหว่าง
 ชาติ พ.ศ. ๒๕๑๓ เรื่อง ความเป็นมาของหลักสูตรสามัญ ไก่กล่าวถึงหลักสูตรภาษาต่างประเทศ
 สรุปได้ว่า หลักสูตรภาษาอังกฤษในประเทศไทยนั้นมีประวัติความเป็นมาดังนี้ ในรัชสมัย
 ของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตอิทธิพลของอังกฤษ
 ในสมัยที่ชาวตะวันตกออกหาเมืองขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อการ
 ติดต่อกับชาวต่างประเทศ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงศึกษาภาษาอังกฤษ
 จนทรงรู้แตกฉานใช้งานได้ และยังได้ทรงจัดให้พระราชโอรสได้ทรงศึกษาจนใช้ภาษา
 ได้ดีเช่นเดียวกัน ดังนั้นเมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสวยราชสมบัติ
 จึงได้ทรงจัดให้มีโรงเรียนสอนภาษาอังกฤษขึ้นด้วย ในชั้นต้นก็เพื่อการศึกษาของพระเจ้า
 นองยาเธอ และหม่อมเจ้าต่างกรม ส่วนโรงเรียนที่เปิดให้บุคคลทั่วไปได้เล่าเรียนนั้น
 อาจกล่าวได้ว่าจัดอยู่ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๒๗ จนถึง พ.ศ. ๒๔๓๗ หลักสูตรภาษาต่าง
 ประเทศได้มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๒๗ เรื่อยมาตามลำดับ
 โดยทั่วไปแล้ว ได้กำหนดความมุ่งหมายว่า "ให้รู้พอใช้เป็นประโยชน์ไต่บ้าง กับให้
 เป็นหนทางสำหรับเรียนเพิ่มเติมต่อไปด้วย" มีรายการสอนกำหนดไว้สั้น ๆ ว่า อ่าน
 เขียน และแปล แต่งและพูด ให้ได้สมแก่เวลาที่เรียนวิชานี้

ในปี พ.ศ. ๒๔๕๒ หลักสูตรภาษาต่างประเทศ ได้กำหนดให้มีการสอนภาษา
 ภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษา เรียกว่า ชั้นประถมพิเศษ โดยเรียนวิชาอื่นเหมือนประถม
 ธรรมดา แต่เรียนภาษาอังกฤษตามหลักสูตรมัธยมศึกษา ภายหลังการเปลี่ยนแปลง
 การปกครองได้มีการปรับปรุงหลักสูตรตามแผนการศึกษาชาติใหม่ มีหลักสูตรเทียบสำหรับ
 เทียบ ชั้นประถมศึกษาอนุญาตให้สอนภาษาต่างประเทศได้สัปดาห์ละไม่เกิน ๕ ชั่วโมงครึ่ง
 โรงเรียนราษฎร์ส่วนมากจึงได้เริ่มจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา
 ทำให้การสอนภาษาอังกฤษในชั้นมัธยมตอนต้นซึ่งเป็นวิชาบังคับนั้นมีใช้เป็นการเริ่มต้นใหม่
 อย่างแท้จริง หลักสูตรปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้กำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถม
 ศึกษาตอนปลาย สัปดาห์ละ ๓ หรือ ๕ ชั่วโมง ส่วนโรงเรียนราษฎร์ทั่ว ๆ ไปก็ยังคง
 ทำการสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาตอนต้นอยู่

ภาษาต่างประเทศเริ่มเข้ามามีส่วนในหลักสูตรสามัญศึกษาของเราในชั้นสูงก่อน
 แล้วก็ขยายลงไปในระดับชั้น ๆ ภาษาใดที่ขยายลงไปในระดับชั้นเร็วมาก ก็ย่อมประสบปัญหา
 ความขาดแคลนครูที่มีคุณภาพเหมาะสม ภาษาอังกฤษขยายตัวลงไปในระดับการศึกษา
 ระดับชั้น ๆ มากยิ่งกว่าภาษาอื่น คุณภาพของการสอนภาษานี้ย่อมได้รับความกระทบ
 กระเทือนมาก เพราะความขาดแคลนดังกล่าวแล้ว ตามหลักดังกล่าวนี้ จึงปรากฏผล
 ในเรื่องการสอนภาษาต่างประเทศในโรงเรียนว่า ภาษาอังกฤษไม่ได้ผลตามความมุ่งหมาย
 ที่ตั้งไว้ มาตรฐานที่ได้นั้นต่ำกว่าประเทศบ้านใกล้เรือนเคียงและเป็นเรื่องที่ต้องการ
 การปรับปรุงเป็นอย่างมาก^๑

ประเทศไทยได้จัดการศึกษาตามหลักสูตรพุทธศักราช ๒๕๐๓ มาเป็นเวลากว่า
 ๑๐ ปีแล้ว และได้มีข้อวิจารณ์เกี่ยวกับผลการศึกษาจากหลักสูตร พุทธศักราช ๒๕๐๓
 นานัปการ เมื่อมองสภาพและปัญหาการศึกษาไทยในปัจจุบันอย่างรอบด้านจะเห็นได้ว่า
 ปัญหานั้นเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ จากการเปลี่ยน
 แปลงทางความคิด ความปรารถนาของคนไทยและจากการดำเนินงานการศึกษาที่ผ่านมา
 แล้วนั่นเอง สิ่งสมให้เกิดขึ้นเป็นปัญหาที่จำเป็นจะต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลง^๒ ในระยะก่อน

---

^๑กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, "หลักสูตรภาษาต่างประเทศ,"
 ความเป็นมาของหลักสูตรสามัญศึกษา เอกสารอันที่ ๑ ประกอบการพิจารณาปรับปรุง
 หลักสูตร ในปีการศึกษาระหว่างชาติ พ.ศ. ๒๕๑๓, หน้า ๑๐๗-๑๐๘.

^๒คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา, แนวทางปฏิรูปการศึกษา
สำหรับรัฐบาลในอนาคต (พิมพ์ครั้งที่ ๕, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น,
 ๒๕๑๘), หน้า ๒.

๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ กระทรวงศึกษาธิการและสภาการศึกษาแห่งชาติได้ศึกษาวิจัยและประชุมสัมมนาเพื่อที่จะปรับปรุงการศึกษาทุกระดับอยู่แล้ว และระยะหลัง ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาเพื่อวางแนวทางการปฏิรูปการศึกษาเสนอต่อรัฐบาล และได้จัดตั้งอนุกรรมการปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งเป็นผลให้เกิดหลักสูตรการศึกษาพุทธศักราช ๒๕๒๑ ขึ้น และได้ประกาศใช้แล้วตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๒๑ หลักสูตรนี้ไม่ได้กล่าวถึงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาไว้เลย แต่ได้พูดถึงไว้ในฉบับร่างว่า

ภาษาต่างประเทศไม่เป็นวิชาบังคับในระดับประถมศึกษา ถ้าโรงเรียนประสงค์จะสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ก็อาจจะจัดกิจกรรมในรูปแบบประสบการณ์ชีวิตได้ ทั้งนี้โดยมีเหตุผลว่า

เนื่องจากการเรียนในระดับประถมศึกษาเป็นการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ และใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง และมีทักษะเหมาะสมกับวัย และระดับการศึกษา ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้เอกลักษณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมไทย จึงไม่มีการสอนภาษาต่างประเทศในระดับประถมศึกษา^๒

ถึงแม้ว่าในหลักสูตรพุทธศักราช ๒๕๒๑ จะมีได้มีข้อความข้างต้นกล่าวไว้ แต่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการสอนภาษาต่างประเทศไว้อย่างชัดเจน ดังที่

---

๑ กระทรวงศึกษาธิการ, ผลการสัมมนา เพื่อพิจารณารูปแบบหลักสูตรประโยคประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ ฉบับร่างครั้งที่ ๑ [ม.ป.ป., ม.ป.ท.] หน้า ๓.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘.

มงคล อาละพล ไก่ยกมากล่าวถึงไว้ในบทความเกี่ยวกับความเคลื่อนไหว
ในวงการศึกษาดูเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ดังนี้

๑. ในหลักสูตร ระดับประถมศึกษา ควรให้เด็กได้เรียนภาษาไทยและสิ่งจำเป็น
สำหรับชีวิตให้วิชาการใดเป็นอย่างดี เพื่อจะได้มีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
และสามารถสื่อสารทำความเข้าใจติดต่อกันได้ ฉะนั้น ในหลักสูตรที่ยังคับไว้
สัปดาห์ละ ๒๕ ชั่วโมง จึงไม่บรรจุภาษาต่างประเทศไว้ แต่อาจจะอนุญาตให้สอน
ภาษาต่างประเทศเพิ่มเติมจากหลักสูตรใดตามความเหมาะสม

๒. โดยเหตุที่ในปัจจุบัน ภาษาอังกฤษได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของ
ประชาชนมาก โดยเฉพาะในเมือง และได้มีการสอนภาษาอังกฤษเป็นส่วนหนึ่ง
ของหลักสูตร ตั้งแต่ชั้น ม.๑ หรือ ชั้น ป.๕ มาเป็นเวลานาน ประกอบกับ
ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่เสริมความรู้ทางวิชาการ นอกจากนี้ ในการสอน
ตามหลักสูตร ๒๕๐๒ ก็ได้อนุญาตให้สอนนอกหลักสูตรมาแล้ว จึงเห็นควร

๒.๑ อนุญาตให้โรงเรียนราษฎร์ที่มีความต้องการ มีสภาพเหมาะสม สอน
ภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๔ นอกหลักสูตรใดไม่เกินสัปดาห์ละ ๕ ชั่วโมง

๒.๒ เพิ่มชั่วโมงในหลักสูตรประถมศึกษา ชั้น ป.๕-๖ อีกสัปดาห์ละ ๕ ชั่วโมง
เพื่อให้โรงเรียนของรัฐ ท้องถิ่น หรือโรงเรียนราษฎร์ที่ไม่ได้สอนภาษาอังกฤษ
มาก่อน เลือกสอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน หรือสอนวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง
การดำรงชีวิต อย่างใดอย่างหนึ่งใดตามสภาพและความเหมาะสมของท้องถิ่น
ส่วนโรงเรียนราษฎร์ที่ใคร่ขออนุญาตให้สอนภาษาอังกฤษมาก่อน ก็อาจขออนุญาตสอน
ภาษาอังกฤษให้สืบเนื่องกับที่เรียนมาแล้วได้

จากนโยบายดังกล่าว จึงเป็นที่แน่ชัดว่า กระทรวงศึกษาธิการจะไม่จัดวิชา
ภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับในชั้นประถมศึกษา แต่อนุญาตให้โรงเรียนที่มีความพร้อมเปิด
ทำการสอนได้ ส่วนการเริ่มเรียนวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนทุกแห่งนั้น กำหนดให้

มงคล อาละพล, "ในแผ่นดินไทย : นโยบายเกี่ยวกับการสอนภาษาต่าง
ประเทศในโรงเรียน," มิตรครู ๒๑ (๓๑ พฤษภาคม, ๒๕๒๑) : ๑๘.

เป็นวิชาเลือกในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ นักเรียนจะเลือกเรียนภาษาต่างประเทศได้ภาษาเดียว ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ นักเรียนอาจเลือกเรียนภาษาต่างประเทศได้ ๒ ภาษา กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายการเลิกสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาให้คนทั่วไปทราบอย่างกว้างขวาง ในระยะปลายเดือนสิงหาคม ๒๕๒๐ โดยมีโคซี่แจง เหตุผลอย่างชัดเจน ทำให้คนทั่วไปไม่เข้าใจเหตุผลทางวิชาการ และได้มีการวิพากษ์วิจารณ์แสดงความคิดเห็น ทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยจากบุคคลหลายฝ่าย ทั้งนักการศึกษา ครู อาจารย์ ผู้ปกครองนักเรียน นักเรียนและบุคคลทั่วไปโดยผ่านสื่อมวลชน โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์รายวัน จัดแบ่งกลุ่มผู้ให้ความคิดเห็นออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มที่ไม่เห็นด้วย กลุ่มที่มีความเห็นกลาง ๆ และกลุ่มที่เห็นด้วยกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

๑. ความคิดเห็นของกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย มีดังนี้

ชนะ รุ่งแสง สมาชิกสภาปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ไม่เห็นด้วยกับนโยบายที่จะเลิกสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษา โดยให้เหตุผลว่า ถ้าเลิก คนมีเงินจะจ้างครูพิเศษมาสอนเด็กของตน ทำให้ลูกคนจนไม่มีโอกาสได้เรียน เกิดความเหลื่อมล้ำไม่เป็นธรรม เด็กไทยส่วนหนึ่งจะเรียนอยู่ในโรงเรียนเพียงระดับการศึกษาภาคบังคับกับอีกส่วนหนึ่งได้เรียนสูงขึ้นไป ภาษาต่างประเทศจะเป็นประโยชน์แก่เด็กทั้งสองประเภท^๑

^๑"ส.ส.ปฏิรูปทำหนังสือถึงนายกรัฐมนตรีให้ทบทวนนโยบายห้ามสอนภาษาต่างประเทศในชั้นประถมฯ," สยามรัฐ (๒๙ สิงหาคม ๒๕๒๐) : ๑, ๑๒.

อาจิม ฆริประสิทธิ์ รองอาจารย์ใหญ่โรงเรียนเซนต์จอนท์ ไม่เห็นด้วยกับการจะเลิกสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา โดยกล่าวว่า ควรมีการวิเคราะห์ถึงผลเสียของการเรียนการสอนเสียก่อน การเลิกสอนทำให้เกิดผลเสียคือ เด็กจะไม่รู้ภาษาอีกภาษาหนึ่งอย่างรวดเร็ว^๑

จากบทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ผู้เขียนเห็นว่าการจะเลิกสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาเป็นความคิดวิปริต และถอยหลัง ผู้เขียนไม่ทราบว่าความคิดนี้เป็นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ดร.วิญญู สาขร) แต่ผู้เดียวหรือของกระทรวงศึกษาธิการ แต่ขอคัดค้าน การเรียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาเป็นการวางรากฐาน เราควรยอมรับว่าประเทศเราได้เจริญมาจนปัจจุบัน ส่วนหนึ่งเป็นเพราะได้มีการเรียนภาษาอังกฤษ การเรียนภาษาทำให้นักเรียนได้มีการค้นคว้าศึกษาหาความรู้อย่างกว้างขวาง^๒

ทิว ภูพงา ให้ความเห็นค้านว่านโยบายเลิกสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาเป็นการถอยหลังกลับเข้าคลอง คนไทยจะไม่มีความรู้ในการพัฒนาประเทศ ถ้าเลิกสอนภาษาอังกฤษจะมีปัญหาเกิดขึ้นคือ ปัญหาในการจัดการศึกษาใหม่ ตำราต่าง ๆ ต้องเปลี่ยนแปลง มีผลกระทบต่อการสอนทั้งในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา จะมีโรงเรียน

---

^๑"ครูโรงเรียนราษฎร์ไม่เห็นด้วย เลิกสอนภาษาอังกฤษชั้นประถม," สยามรัฐ (๓๐ สิงหาคม ๒๕๒๐) : ๘.

^๒"ความวิปริตในวงการการศึกษา" (บทบรรณาธิการ), สยามรัฐ (๓๐ สิงหาคม ๒๕๒๐) : ๓.

กวดวิชาเกิดขึ้นมากมาย เด็กต้องเรียนชั่วโมงพิเศษเพิ่มขึ้น เกิดผลเสียทางเศรษฐกิจคือ
เด็กต้องออกไปเรียนพิเศษต่างประเทศ โดยเฉพาะพวกลูกคนมีเงินซึ่งจะนำค่านิยมต่างชาติ
เข้ามา และเกิดปัญหาของว่างระหว่างคนรวยกับคนจน ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของ
ขณะ รุ่งแสง^๑

นรา บุญยศิริ เลขาธิการสภาผู้ปกครองและครูแห่งประเทศไทย กล่าวว่า
การเรียนภาษาต่างประเทศแต่เล็ก เด็กจะเรียนไฉนดีกว่าเมื่อโต เพราะเมื่อโตแล้ว
ลินจะแข็ง ทำให้หัดพูดช้าไคยาก และการศึกษาภาคบังคับ แต่เดิมให้เด็กเรียนภาษา
อังกฤษตั้งแต่ ป.๕ จนถึง ป.๘ ซึ่งมีช่วงเวลา ๓ ปี แต่ในภาคการศึกษาใหม่ ระดับ
ประถมศึกษาจะมีแค่ ป.๖ ซึ่งทำให้ช่วงการเรียนภาษาอังกฤษเหลือแค่ ๒ ปี คือ ป.๕
กับ ป.๖ ซ้ำยังถูกงดการสอนอีก เด็กที่เรียนแค่ประถมศึกษาก็ไม่มีภาษาอังกฤษตั้งแต่
ป.๔ ค่อยช้า เพราะเด็กในช่วง ป.๔ ขึ้นไปจะเริ่มสนใจการเรียนอย่างจริงจัง^๒

---

^๑ทิว ภูพวง, "การศึกษาดอยหลังตกเหว" สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์
(๔ กันยายน ๒๕๒๐) : ๘.

^๒บุญยศิริ (นามแฝง), "ภาษาต่างประเทศ ต้องห้ามสำหรับเด็กเล็ก"
นิตินักศึกษา (๗ กันยายน ๒๕๒๐) : ๘.

๒. ความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีความเห็นกลาง ๆ มีดังนี้

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา หัวหน้าแผนกวิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โศกฉาวถึงพัฒนาการทางการเรียนรู้ของเด็กว่า โดยธรรมชาติ เด็กย่อมมีความสามารถที่จะรับอยู่แล้ว และการสอนในระดับประถมศึกษาที่มุ่งพื้นฐานการศึกษา เพื่อเรียนให้ท่องแท้ต่อไป เพราะฉะนั้นไม่ว่าภาษาไทยหรือต่างประเทศย่อมเรียนรู้ได้เหมือนกัน สำคัญที่วิธีสอน ถ้าสอนให้ได้ผลก็มีประโยชน์ทั้งนั้น ไม่จำเป็นต้องรอนไต*

สุมน อมรวิวัฒน์ ปฏิบัติการแทนหัวหน้าแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ความคิดเห็นว่า ปัญหาไม่อยู่ที่ความสามารถของเด็ก แต่เราขาดครูที่มีทักษะในการสอนภาษาต่างประเทศ หากโรงเรียนใดมีครูและอุปกรณ์การสอนพร้อมกันน่าจะเปิดสอนได้ แต่ถ้าหากไม่มี เปิดสอนไปก็เป็นการสูญเปล่า^๒

คึกฤทธิ์ ปราโมช กล่าวว่า การที่กระทรวงศึกษาธิการได้สั่งไม่ให้มีหลักสูตรสอนภาษาต่างประเทศในชั้นประถมศึกษาชั้นนั้น ปัญหาสำคัญไม่ได้อยู่ที่ว่า ควรจะเริ่มเรียนภาษาอังกฤษเมื่อไร แต่อยู่ที่ว่าจะเรียนอย่างไรให้รู้ภาษาอังกฤษจนาคิดใช้การได้ การที่คนเคี้ยวนี้รู้ภาษาอังกฤษไม่ดีเท่าคนสมัยก่อน ผู้เขียนเห็นว่าเป็นเพราะสภาพการศึกษาตลอดจนสิ่งแวดล้อมบางอย่างแตกต่างกัน เช่น สมัยก่อนตำราเรียนหลายวิชาเป็น

* เรื่องเดียวกัน.

^๒ เรื่องเดียวกัน.

ภาษาอังกฤษ ภาพยนตร์ในสมัยนั้นเป็นภาพยนตร์นิ่ง ซึ่งมีตัวหนังสือแสดงบทสนทนาเป็นภาษาอังกฤษยังไม่มีภาพยนตร์ นักเรียนสมัยนั้นจึงได้ฝึกฝนภาษาอังกฤษหลายทาง และเกือบตลอดเวลา การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงดีกว่าเด็กปัจจุบัน

๓. ความคิดเห็นของกลุ่มผู้เห็นด้วย มีดังนี้

ผู้ใช้นามแฝงว่า ครู(กลางเก่า-กลางใหม่) เห็นด้วยกับการเลิกการสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษา ไม่ว่าจะ เป็นในระดับประถมศึกษาตอนต้น หรือระดับประถมศึกษาตอนปลาย โดยให้เหตุผลว่า

- ครูระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ มักจะเป็นครูที่มีวุฒิค่าและยังไม่มี ความรู้ทางภาษาอังกฤษดีพอที่จะสอนเด็กในระดับนี้ ซึ่งทำให้เกิดผลเสียกับนักเรียนคือ นักเรียนจะจำความรู้ที่ผิดไป โดยเฉพาะการออกเสียง และเด็กจะเกิดความสับสน ความไม่รู้ ความไม่กระจ่าง ทำให้ตั้งใจเกลียดภาษาอังกฤษตั้งแต่เล็ก ๆ

- อุปกรณ์การสอนรวมทั้งหนังสือสำหรับสอนภาษาอังกฤษในระดับนี้ ยังไม่ดีพอ

- เด็กที่เรียนจบภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาเชื่อว่านำไปใช้ได้ เพราะเป็นหลักสูตรที่มุ่งให้นักเรียนไปเรียนต่อในระดับสูง ซึ่งขัดกับนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งผลิตคนระดับกลางออกมาช่วยพัฒนาประเทศ

- ภาษาอังกฤษไม่จำเป็นต้องเรียนกันตั้งแต่เล็ก ๆ ถ้าบุคคลนั้นมีวุฒิภาวะพร้อมที่จะมองข้ามข้อแตกต่างของภาษาอังกฤษกับภาษาไทยได้ และมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เขาก็จะเรียนภาษาอังกฤษได้รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

ครู (กลางเก่า-กลางใหม่) ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ประกาศของกระทรวงศึกษาธิการนี้ คงต้องไปขัดกับความรู้สึกของผู้ปกครองกลุ่มหนึ่งอย่างแน่นอน เพราะผู้ปกครองเหล่านี้มีทัศนคติที่ฝังกันมานานแล้วว่า ถ้าลูกพูดภาษาอังกฤษได้ก็แสดงว่า ลูกเก่ง โรงเรียนก็มีชื่อเสียงไปด้วย ความรู้สึกนี้ไม่ได้เป็นแต่กับผู้ปกครองระดับฐานะ เศรษฐกิจดีเท่านั้น แม้แต่ผู้ปกครองชั้นแรงงานก็รู้สึกเช่นเดียวกัน^๑

ประพันธ์ วิทยวิโรจน์ แห่งวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เห็นด้วยว่า ควรเลิกสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษา การบังคับให้เด็กบางโรงเรียนเรียนภาษาอังกฤษกันตั้งแต่ ป.๑ ในขณะที่เด็กพูดไทยยังไม่ชัด เขียนภาษาไทยก็ยังไม่ได้นั้นจะเป็นการทารุณเด็ก และเป็นการสูญเปล่าโดยใช่เหตุ ผู้เอาเวลามาสอนวิชาอื่นที่จะเป็นประโยชน์ต่อเด็กเอง และสังคมจะดีกว่า ทั้งได้อางผลการวิจัยที่ว่า ไม่วาจะเริ่มเรียนภาษาอังกฤษในชั้นประถมปีที่ ๑ หรือชั้นประถมปีที่ ๕ แต่เมื่อเรียนมาถึงชั้นประถมปีที่ ๓ จะมีผลการเรียนทัดเทียมกัน ดังนั้นถ้าจะเริ่มสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้น ม.๑-ม.๒ (ระดับ ม.ศ. ๕ เดิม) โดยสอนกันอย่างมีประสิทธิภาพ ปรับปรุงคุณภาพครู และใช้เทคโนโลยีเข้าช่วยก็เป็นการเพียงพอแล้ว^๒

^๑ครู (กลางเก่า-กลางใหม่) (นามแฝง), "ความเห็นชาวบ้าน," สยามรัฐ (๑ กันยายน ๒๕๒๐) : ๖ .

^๒ชาล หนู, "ปรับอากาศการเมือง," เคลินิวส์ (๖ กันยายน ๒๕๒๐) :

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ เห็นว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเท่าที่ผ่านมา ประสบความล้มเหลว เพราะนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ต้องการเรียนจริง ๆ จึงขาดมูลเหตุจูงใจนักเรียนบางคนเรียนสิ่งผิด ๆ ซ้ำ ๆ กันอยู่หลาย ๆ ปี ตั้งแต่เล็กจนโต ทำให้ยากที่จะแก้ไขให้ดีขึ้นได้เกิดความเบื่อหน่ายท้อแท้ และเกลียดชังภาษาอังกฤษในที่สุด ผู้เขียนเห็นว่าควรยกเลิกการสอนภาษาอังกฤษในชั้นอนุบาล ประถม และมีธยมศึกษาตอนต้นเสีย จะเป็นการประหยัดงบประมาณของชาติได้หลายสิบล้านบาท และเหลือเวลาให้นักเรียนได้เรียนวิชาอื่นที่จำเป็นโดยเฉพาะภาษาไทยซึ่งควรได้รับความเอาใจใส่มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ภาษาอังกฤษควรเริ่มสอนในชั้น ม.ศ. ๓ ครูที่สอนควรได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี และหลักสูตรควรเป็นแบบเข้ม (intensive course) นอกจากนั้นควรมีเครื่องมือในการสอนภาษาครบครัน เช่น มีห้องปฏิบัติการ สำหรับนักเรียนฝึกหัดพูด และฟังไคควย^๑

จากความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลซึ่งมีอาชีพต่าง ๆ กันทั้งสามกลุ่มนี้พอสรุปได้ว่า

๑. กลุ่มบุคคลที่ไม่เห็นด้วยกับการเลิกสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา มีเหตุผลว่า ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมทางการศึกษา เกิดช่องว่างระหว่างคนรวยและคนจน เด็กขาดโอกาสที่จะได้เรียนรู้ภาษาต่างประเทศตั้งแต่เล็ก ซึ่งเป็นช่วงวัยที่จะฝึกฝนภาษาต่างประเทศได้ดี เกิดผลเสียทางเศรษฐกิจคือ เด็กที่มีฐานะดีจะไปเรียนต่างประเทศกันมากขึ้น และการยกเลิกการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษานี้ จะทำให้เกิดปัญหาที่จะต้องเปลี่ยนแปลงการศึกษาทั้งในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษาต่อไป

^๑อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, "ภาษาอังกฤษควรเป็นวิชาไม่บังคับ," อักษรศาสตร์ พิจารณ์ ๗ (ธันวาคม, ๒๕๑๖) : ๗-๘.

๒. กลุ่มบุคคลที่มีความเห็นเป็นกลาง เห็นว่า การจะสอนภาษาต่างประเทศ
เมื่อไรนั้น ไม่ใช่ปัญหาสำคัญ ปัญหาสำคัญอยู่ที่วิธีการสอนของครู ความพร้อม และประสิทธิภาพ
ของโรงเรียน ที่จะจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เกิดผลดี ถ้าโรงเรียนพร้อมเมื่อไร
ก็น่าจะจัดสอนได้

๓. กลุ่มบุคคลที่เห็นด้วยกับการเลิกสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา
ให้เหตุผลว่า สภาพการโดยทั่วไปนั้นยังไม่พร้อมที่จะจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
ในระดับประถมศึกษา เนื่องจากมีปัญหาเกี่ยวกับวุฒิของครู วิธีการสอน อุปกรณ์ แบบเรียน
และความต้องการของสังคมเด็กประถมควร เรียนวิชาอื่นที่จะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
มากกว่า เมื่อโตแล้ว (ชั้น ม.๑-ม.๖) จึงค่อยเริ่มเรียนภาษาอังกฤษ

นอกจากความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลทั้งสามกลุ่มแล้ว พรรณนี้ สาคริก นักวิชาการ
ผู้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการสอนภาษาอังกฤษแห่งศูนย์ภาษาอังกฤษ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ได้แสดงทัศนะตามหลักวิชาการว่า การกำหนดนโยบายการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษในระดับประถมนั้น อาจจัดได้ ๓ แบบ คือ แบบบังคับให้มีการสอน แบบ
บังคับไม่ให้มีการสอน และแบบไม่บังคับให้มีการสอน แต่ละแบบมีข้อดี ข้อเสีย และข้อที่
ควรจะจัดดำเนินการต่างกัน แบบแรกคือ บังคับให้มีการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถม
ปลาย เป็นวิธีที่ปฏิบัติกันมาแต่เดิม เพราะหลักสูตรเก่ารวมทั้งหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ
พุทธศักราช ๒๕๐๓ กำหนดให้มีการสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถมปีที่ ๕-๖ วิธีนี้ก่อให้เกิด
เกิดผลดี คือ

๑. เป็นการสนองความต้องการของผู้ปกครองที่ต้องการให้บุตรหลานได้เริ่ม
เรียนภาษาอังกฤษโดยเร็วที่สุด

๒. เป็นการสนองความต้องการของผู้เรียนที่อยากเรียนภาษาอังกฤษเพราะ
เห็นประโยชน์ และคุณค่าของภาษาอังกฤษ หรือมีความสนใจ และสามารถเรียนได้คือ

๓. เป็นการเปิดโอกาสให้โรงเรียนที่มีครูภาษาอังกฤษที่มีวุฒิและคุณสมบัติพอที่จะสอนในระดับนี้ และมีความพร้อมที่จะจัดการเรียน การสอนภาษาอังกฤษได้ผลดี ได้ทำหน้าที่อย่างดี และก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติ

๔. เป็นการให้โอกาสแก่นักเรียนที่รู้แน่หรือไม่ว่าคนมีฐานะทางสติปัญญา และเศรษฐกิจดีพอที่จะเรียนถึงชั้นอุดมศึกษาได้เริ่มเรียนในวัยอันควร

๕. เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนที่ไม่รู้แน่หรือไม่คาดว่าจะมีโอกาสเรียนถึงระดับอุดมศึกษาได้ประโยชน์จากการเรียนการสอนในระดับนี้

ส่วนผลเสียของการจัดแบบนี้ มีดังนี้

๑. เกิดการสูญเปล่าทั้งในค่าน่าใช้จ่ายและ เวลาที่ใช้เพื่อจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับนี้ และก่อให้เกิดปัญหาให้แก่การสอนในระดับสูงขึ้น

๒. นักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ เพราะได้รับประสบการณ์ที่ล้มเหลวมากกว่าประสบความสำเร็จ

๓. นักเรียนจำนวนไม่น้อย ที่เรียนด้วยความจำใจ เพราะไม่เห็นประโยชน์ หรือเพราะไม่มีความถนัดและความสามารถ ทำให้ไม่สามารถเรียนรู้เท่าที่ควร

๔. ยากที่จะปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นได้ เพราะมีปัญหาทั้งด้านคุณภาพของครูซึ่งมีผลต่อคุณภาพการเรียนการสอน และทั้งค่านักเรียนซึ่งขาดความสนใจที่จะเรียน

๕. ทำให้นักเรียนที่ไม่สนใจหรือไม่ต้องการหรือไม่มีความจำเป็นที่จะเรียนภาษาอังกฤษ ขาดโอกาสที่จะใช้เวลาสัปดาห์ละ ๓-๕ ชั่วโมงตลอดช่วง ป.๕-๗ เรียนวิชาอื่นที่จะเป็นประโยชน์แก่เขาเมื่อจบการศึกษาออกไปแล้ว

แบบที่สองคือ บังคับไม่ให้นักเรียนสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา
ซึ่งจะเกิดผลคือ คือ

๑. เปิดโอกาสให้ปัญหาที่เรื้อรังมาเป็นเวลานาน กล่าวคือ การสอนภาษาอังกฤษที่ไม่ไฉไล เพราะครูที่เริ่มต้นส่วนใหญ่เริ่มฝึก ๆ และครูระดับสูงขึ้นไปบางส่วนก็เพิ่มความผิดพลาดต่าง ๆ ให้มีปริมาณมากขึ้น หรือฝังลึกยิ่งขึ้น ในขณะที่บางพวกที่มีความรู้ ความสามารถจะสอนต่อ ต้องมาเสียเวลาแกสิ่งผิดพลาดเหล่านั้นไปด้วย และสอนไปด้วยทุกระดับตั้งแต่ระดับประถมจนถึงอุดม

๒. นักเรียนบางส่วนที่อาจจะได้ประโยชน์จากการเรียนวิชาอื่น ๆ เช่น เกี่ยวกับอาชีพในท้องถิ่นของเขา มีโอกาสเรียนวิชาดังกล่าว หรือมีโอกาสเรียนภาษาไทยให้สามารถใช้ประโยชน์ในการสื่อความหมาย และหาความรู้เพิ่มเติมเมื่อจบออกจากโรงเรียนไปแล้ว แทนภาษาอังกฤษได้

๓. สะทวักในการจัดหลักสูตรประถมศึกษาเพราะสามารถจัดวิชาต่าง ๆ แทนภาษาอังกฤษในช่วงเวลาที่เคยใช้สอนภาษาอังกฤษได้เลย

ส่วนผลเสียของการจัดแบบนี้ คือ

๑. ผู้ปกครองที่ต้องการให้บุตรหลานเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่อายุน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ จะรู้สึกว่าคุณกลีครอนสิทธิที่ควรจะมีฟังได้

๒. โรงเรียนที่พร้อมจะจัดการเรียนการสอนได้ดี กล่าวคือ มีครูที่มีวุฒิ และคุณสมบัติเหมาะที่จะสอนในระดับนี้จำนวนมากพอ และมีตำราเรียนและอุปกรณ์การเรียนที่จำเป็นก็จะขาดโอกาสที่จะจัดบริการอันเป็นประโยชน์แก่ชุมชน และประเทศชาติ

๓. ผู้ที่เชื่อว่าการที่ได้มีการสอนภาษาอังกฤษโดยไม่ต้อคำนึงว่าผู้เรียนจะได้เรียนรู้เพียงใดหรือไม่ จะรู้สึกว่าคุณขาดประโยชน์ที่ควรจะได้รับ

แต่ที่เป็นที่ทราบกันแล้วว่า แบบนี้จะไม่ใช่นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

แบบที่สามคือ ไม่บังคับให้มีการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา มีผลคือ

๑. เป็นโอกาสดียิ่งที่จะได้มีการปรับปรุงคุณภาพ และยกมาตรฐานการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทั้งประเทศ เพราะถ้าเริ่มการสอนในระดับต้นก็จะช่วยให้การสอนในระดับสูงขึ้นไปซึ่งมีครูและวิธีการเรียนการสอนที่เหมือนกัน ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรวดเร็วยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะโรงเรียนที่ไม่พร้อมเพราะไม่มีครูที่มีคุณสมบัติเหมาะสมก็ไม่ต้องสอน นักเรียนที่ไม่สนใจภาษาอังกฤษก็ไม่ต้องเรียน และในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสโรงเรียนที่พร้อมจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพตามที่ควรจะเป็น และให้นักเรียนที่สนใจเรียนได้เรียนภาษาอังกฤษในสภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้

๒. โรงเรียนที่เห็นว่ามิวิชาอื่นซึ่งเหมาะแก่ท้องถิ่นและจัดอำนวยความสะดวกให้แก่แก่นักเรียนของตนมากกว่าภาษาอังกฤษก็มีโอกาสทำได้

๓. ไม่เป็นการลดทอนเสรีภาพของโรงเรียนที่พร้อมที่จะสอน และของผู้ปกครองที่ต้องการให้บุตรหลานของตนได้เรียนภาษาอังกฤษในระดับประถมปลายด้วย

ส่วนผลเสีย มีดังนี้

๑. จะมีครูจำนวนหนึ่งที่เคยสอนภาษาอังกฤษแต่ไม่มีวุฒิ และคุณสมบัติเข้าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จะต้องปรับปรุงตนเองให้สามารถสอนวิชาอื่นแทน

๒. อาจจะมีบางโรงเรียนที่ไม่มีครูที่มีคุณสมบัติเข้าข่ายที่จะเปิดสอนภาษาอังกฤษได้ทันที แต่มีผู้ปกครองนักเรียนต้องการให้เปิดสอน

ผู้เขียนเห็นว่าแบบที่ไม่บังคับให้มีการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาเป็นแบบที่น่าจะได้รับการพิจารณานำมาใช้มากที่สุด แต่ทั้งนี้จำเป็นต้องนำเอาสิ่งที่จะส่งเสริมให้การจัดแบบนี้ดำเนินไปด้วยดีไปปฏิบัติด้วย กล่าวคือ มีการเตรียมการ

และดำเนินการกำหนดและวัดมาตรฐานของครู และโรงเรียนที่โครงการจะสอนภาษาอังกฤษ ด้านจัดหลักสูตรทั้งในโรงเรียนมัธยมศึกษา และในระบบนอกโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดสอนภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียนเมื่อเขาต้องการที่จะเรียน และท่านเปิดโอกาสให้ครูและโรงเรียนที่ยังไม่เปิดสอนเพราะไม่ถึงมาตรฐานได้มีโอกาสปรับปรุง เพื่อได้รับการพิจารณาอนุมัติให้สอนต่อไปด้วย

ในคำานของนักเรียน ซึ่งมีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงกับการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ ก็จะขอนำความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ซึ่งมีต่อการเลิกสอนภาษาอังกฤษในชั้นประถม มาก้าวไว้ดังนี้

เกษมพงศ์ สินธุโสภณ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕/๗ ไม่เห็นควยกับการเลิกสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา โดยกล่าวว่า ภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่สนุกและให้ความรู้ ควรเรียนวิชาภาษาอังกฤษในชั้นประถม เพราะถ้าคนที่มีความรู้ แต่ถ้าไม่มีเงินจะเรียน ต่อถึงชั้นมัธยมศึกษา ก็มีความรู้ในวิชาภาษาอังกฤษอยู่บ้างไม่มากหรือน้อย^๒

---

^๑พรณินี สาคริก, "ความเห็นชาวบ้าน : ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา บังคับให้มีการสอนบังคับไม่ให้มีการสอน หรือไม่บังคับให้มีการสอน," สยามรัฐ (๔-๔ กันยายน ๒๕๒๐) : ๖.

^๒สมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, "ควรเรียนภาษาอังกฤษในชั้นประถมหรือไม่," สายสัมพันธ์ ๒๕๒๐ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศิริวัฒนา, ๒๕๒๐), หน้า ๒๗.

บวรศักดิ์ ต้นศิริ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕/๓ เป็นอีกผู้หนึ่งที่ไม่เห็นด้วยกับการเลิกสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา โดยให้เหตุผลว่า

การที่ไม่เรียนภาษาอังกฤษในชั้นประถมนั้นจะทำให้เราพูดไม่ได้ อ่านไม่ออก อีกหน่อยเมื่อเติบโตขึ้นเราจะไม่สามารถพูดได้ ตามร้านค้าที่เขาเขียนป้ายภาษาอังกฤษเราก็ไม่สามารถอ่านได้ ถ้าไปประเทศอังกฤษหรือประเทศอื่นอีกก็จะพูดไม่รู้เรื่อง ภาษาอังกฤษเรียนง่าย และเป็นภาษาสากล เราไปประเทศไหนก็สามารถเข้าใจได้ในเมื่อเราเริ่มเรียนตั้งแต่ประถม ๓ มาแล้ว พอถึงประมณปีที่ ๕ ก็จะพูดที่จะพูดภาษาอังกฤษได้ออกอย่างสบาย ถ้าจะไปเรียนตอนมัธยมที่ ๑ เริ่มเรียนใหม่ คือ A B C เมื่อโต ทำให้อาตมคนอื่นเขาพูดกว่าใจอะไร อีกหน่อยคนอื่นเขาจะคอยพัฒนา พูดภาษาอังกฤษไม่กระตึก ทำอะไรไม่ได้

ฉัตรพล อัมภราธร นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖/๔ ให้เหตุผลว่าควรเรียนภาษาอังกฤษในชั้นประถมศึกษา ไม่ควรเปลี่ยนแปลง ดังนี้

- ๑. ถ้าเด็กโตแล้วจะฝึกหัดให้ออกเสียงข้าง ๆ นั้นพูดได้ยากกว่าเด็กตอนเล็ก ๆ
- ๒. บ้างวิชาของมีภาษาอังกฤษมาเกี่ยวของด้วย ถ้าเราไม่รู้ภาษาอังกฤษก็จะทำให้เราเข้าใจได้ยากขึ้น เช่น วันนี้ ค.ช.โตเรียนดนตรี เณอ็ญสอนเพลงอังกฤษ ค.ช.โตไม่รู้เรื่อง จึงไม่ยอมเรียนจึงชวนเพื่อนคุย ชวนเพื่อเล่นบางตาอาจารย์เห็นก็จะตบลงโทษอย่างแ่น ถ้าสอบวิชานี้ ค.ช.โตก็จะสอบวิชานี้ได้ไม่คอยจะดีเพราะไม่รู้เรื่อง หลังจากเรียนดนตรีก็เรียนวิทยาศาสตร์ อาจารย์ใหญ่ทำรายงาน ค.ช.โต เจอคำภาษาอังกฤษเขาอ่านก็ไม่ออกก็ไปถามอาจารย์แต่ไม่ใช่ ค.ช.โต เทานั้นที่อ่านไม่ออก อาจารย์ก็เบื่อในการสอนเพราะคำภาษาอังกฤษบางคำๆ ก็อ่านไม่ออก การรายงานก็จะรายงานไม่รู้เรื่องทั้งคนรายงานและคนฟังก็จะไม่รู้เรื่อง เพราะไม่รู้คำในภาษาอังกฤษ

๓. ถ้าไม่เรียนอังกฤษในชั้นประถมก็จะต้องเรียนในมัธยม และในมัธยมก็จะเรียนอย่างรวดเร็วกว่าเพราะเห็นว่่านักเรียนนั้นโตแล้ว
๔. ถ้าเรียนอย่างรวดเร็วกว่าบางคนเรียนไม่ถึงก็จะต้องเรียนพิเศษนอกเวลาเพราะงานทาง ๆ หนักอยู่แล้วยังมีอังกฤษอีก
๕. บางคนตอนเด็ก ๆ ก็ไปเที่ยวต่างประเทศ ถ้านักเรียนคนนั้นไปโดยไม่คอยรู้ภาษาอังกฤษเลย นักเรียนคนนั้นก็ช่วยหาคนอื่นเขา
๖. ถ้านักเรียนเรียนภาษาอังกฤษในมัธยมจะทำให้มีความรู้มากกว่าคนอื่นที่เคยเรียนภาษาอังกฤษ จะทำอะไรกับคนที่รู้ภาษาอังกฤษก็จะรู้สึกขายน่าเขา
- ฉะนั้นเหตุผลที่ผมยกมาจึงทำให้ผมคิดว่าควรเรียนภาษาอังกฤษในชั้นประถม^๑

สำหรับผู้ที่เห็นด้วยนั้น ภาวิตย์ บุญะรัตเวช นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖/๕ เห็นด้วยกับการเลิกสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา โดยเฉพาะในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๒ โดยกล่าวว่า "ผมคิดว่าการเรียนภาษาอังกฤษนั้นเป็นการดี แต่จะมาบังคับเด็กซึ่งอยู่ในชั้นประถม ๑-๒ เรียนภาษาอังกฤษนั้น ผมคิดว่าเด็กยังเล็กเกินไป ควรเริ่มเรียนตั้งแต่ประถม ๓-๔ เด็กจะได้มีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น"^๒

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๔.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๕.

พันธุศักดิ์ เลียงพิบูลย์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕/๕ มีความคิดเห็นว่า "ข้าพเจ้าคิดว่า เป็นการดีแล้วที่ยกเลิก เพราะในชั้นประถม นักเรียนควรจะเรียนภาษาไทย ให้ดีเสียก่อน แล้วตอนมัธยมจึงค่อยศึกษาภาษาอังกฤษอีกประการหนึ่ง จำนวนวิชาต่าง ๆ ในระดับประถมศึกษาที่มากอยู่แล้ว เมื่อเรียนภาษาอังกฤษด้วยจึงเรียนไม่ได้ดี"

ภูมิ ฉิมโฉม นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕/๕ ได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

ในประเทศไทยเรามีการเรียนภาษาอังกฤษกันมาตั้งแต่ชั้นอนุบาลในโรงเรียนราษฎร์ และตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ในโรงเรียนรัฐบาล ผลปรากฏออกมา คือ นักเรียนส่วนใหญ่ ไม่มีความรู้ในภาษาอังกฤษที่พอ ทั้งนี้เป็นเพราะครูผู้สอนก็มีความรู้ในภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ วิธีสอนก็ไม่ดี ในชีวิตประจำวันก็เกือบจะไม่ได้ใช้เลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกลูกชาวนา ชาวไร่ ซึ่งคือคนส่วนใหญ่ของประเทศ เมื่อสองสามวันมานี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้แถลงนโยบายเกี่ยวกับการศึกษาในระดับประถมศึกษาว่า จะให้ยกเลิกสอนภาษาต่างประเทศในระดับประถมศึกษา ทั้งนี้เพราะนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้อาศัยประโยชน์ โดยเฉพาะนักเรียนในชนบท ซึ่งเป็นนักเรียนส่วนใหญ่ของประเทศ ข้าพเจ้ามีความเห็นควยอย่างเดียวกับนโยบายนี้ เพราะที่เรียนอยู่ทุกวันนี้ ประโยชน์ที่ใครรับเกือบไม่มีเลย ทั้งนี้เป็นเพราะผู้สอนและวิธีสอนยังไม่ดีพอ และนักเรียนในชนบทซึ่งเป็นลูกชาวนา ชาวไร่ส่วนใหญ่ ถ้าตัดวิชาภาษาอังกฤษออกไปแล้วเอาวิชาเกษตรกรรมมาสอนแทนเกี่ยวกับการปลูกข้าวควยวิธีที่ถูกต้อง และทันสมัย นักเรียนจะใคร่รับประโยชน์จากการเรียนอย่างตามความต้องการ

การเรียนภาษาอังกฤษซึ่งจะเริ่มกันในระดับมัธยมศึกษาชั้นนั้น ถ้าได้ครูที่มีความรู้ในภาษาอังกฤษที่ดีและใช้วิธีสอนที่ดีพอแล้วคิดว่าเรามีเวลาเหลือเพื่อสำหรับการเรียนภาษาอังกฤษใหม่มีความรู้อย่างชนิดมีคุณภาพ^๒

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๕.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๔.

การที่บุคคลหลายฝ่ายได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลิกสอนภาษาอังกฤษ
ในระดับประถมศึกษาตามหลักสูตรพุทธศักราช ๒๕๒๑ อย่างกว้างขวางดังกล่าวดัง
นี้ย่อมแสดงให้เห็นถึงความสนใจ และเอาใจใส่ของบุคคลหลาย ๆ ฝ่ายที่มีต่อการศึกษานาชาติ
ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษา โดยเฉพาะผู้ที่ เป็นผู้ปกครองนั้นย่อมมีส่วนสำคัญ ต่อการศึกษา
ของบุตรหลานของตนเป็นอย่างยิ่ง การจัดการศึกษาจึงต้องคำนึงถึงผู้ปกครองซึ่งเป็นบุคคล
ที่จะต้องรับผลของการเล่าเรียนของนักเรียนในปกครองของตน ดังที่ ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์
ได้กล่าวไว้

ผู้ปกครองนั้นเป็นบุคคลที่จะรับผลของการเล่าเรียนของเด็กในโรงเรียนถึงแม้จะ
ไม่มีความรับผิดชอบในกิจการของโรงเรียนเต็มที่ก็ตาม แต่ผลของการศึกษาของ
นักเรียนในโรงเรียน มักจะตกไปอยู่กับผู้ปกครอง เพราะฉะนั้นผู้ปกครองนี้จึงเป็น
ผู้รับผิดชอบและรับผิดชอบต่อกิจการของโรงเรียนในชั้นสุดท้าย*

เมื่อผู้ปกครองต้องเป็นผู้รับผลของการเล่าเรียนของเด็กของตนดังกล่าวแล้ว ผู้ปกครองจึงควร
มีบทบาทต่อการศึกษานาชาติของเด็กของตนให้มากขึ้น บทบาทของบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็ก
มีอิทธิพลต่อนโยบายการจัดการศึกษาอยู่มากเพราะความคิดเห็นของผู้ปกครอง เป็นความคิด
เห็นที่จะเป็นแรงผลักดันทางอ้อมในการตั้งวัตถุประสงค์ของการศึกษา การจัดหลักสูตร
วิชาเรียน การวางระเบียบวินัยสำหรับนักเรียน การสร้างอาคารเรียน เป็นต้น
ความรู้สึกของผู้ปกครองที่ว่าตนเองมีส่วนสำคัญในบทบาทของการศึกษาและกิจการของโรงเรียน
ยังเป็นของใหม่ ผู้ปกครองส่วนมากยังไม่เข้าใจว่าจะให้ความร่วมมือแก่โรงเรียนได้อย่างไร
จึงเป็นหน้าที่ของครูและโรงเรียนจะต้องหาวิธีให้ผู้ปกครองเข้ามาหาโรงเรียน เพื่อให้เข้าใจ

---

* ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์, "บทบาทของผู้ปกครองและครูในการพัฒนาการศึกษาของ
เยาวชน," มิตรครู ๒๑(๓๑ ตุลาคม ๒๕๒๑) : ๒๑.

ในบทบาทของคนที่มีความรู้เรื่องเรียน ต่อการศึกษาของเด็กในชีวิตของเด็กนั้น ผู้ที่มีความสำคัญ และมีอิทธิพลต่อเด็กอย่างยิ่งก็คือแก่ ผู้ปกครองและครู ครูเป็นผู้ที่มีหน้าที่โดยตรงในการ ให้การศึกษาแก่เด็ก และผู้ปกครองก็ถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อเด็กเป็นที่สุด ดังที่ ละเมียด ลิมอักษร ได้กล่าวว่

ผู้ปกครอง เป็นทั้งครูคนแรกและคนสุดท้าย เป็นครูที่สำคัญที่สุดของเด็ก ผู้ปกครอง เป็นผู้ให้กำเนิดเด็ก เป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อเด็กทั้งทางกรรมพันธุ์ และสิ่งแวดล้อม ผู้ปกครองเป็นผู้ใกล้ชิดที่สุดของเด็ก เขาใจพื้นฐานอันแท้จริง และปัญหาทาง ๆ ทั้งทางกายและอารมณ์ของเด็ก . . .

นอกจากนี้ยังมี นักเศรษฐศาสตร์และนักการศึกษาหลายท่านยืนยันว่าผลการเรียนของเด็กนักเรียนในระดับประถมศึกษาและมีธยมศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อม มากกว่าปริมาณและคุณภาพของอุปกรณ์การสอนหรือคุณวุฒิของครูอาจารย์ ตัวประกอบทาง สังคมเหล่านี้ได้แก่อาชีพของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา รายได้ของ ครอบครัว และอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนฝูง^๒

เนื่องจากผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาของเด็ก มิใช่แต่เพียง การอบรมเลี้ยงดูเด็กเท่านั้น แต่รวมถึงการให้การศึกษาแก่เด็กด้วย ความคิดความเห็น

๑ ละเมียด ลิมอักษร, "บทบาทของผู้ปกครองต่อการศึกษาของเด็ก : ตอนที่ ๑ ผู้ปกครองกับผลสำเร็จในการเรียนของเด็ก," ประชาศึกษา ๒๒(มกราคม ๒๕๑๔) : ๑๒.

๒ อุดม เกิดพิบูลย์, "ผลการเรียนของนิสิตที่มาจากครอบครัวในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ และผลทางสังคมบางกรณีตัวอย่างในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์," ศูนย์ศึกษา ๑๕(เมษายน - มิถุนายน ๒๕๑๖) : ๗๗.

ของผู้ปกครองที่มีต่อการศึกษาก็เป็นเรื่องที่ควรได้รับความสนใจเป็นอย่างยิ่ง ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาดังความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้าและหก ที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา เพื่อนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาเป็นแนวทางให้นักการศึกษาพิจารณาในการจัดการสอนวิชาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องตามความมุ่งหมาย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา ความมุ่งหมายของการเรียน ผู้เรียน ผู้สอน วิธีสอน และบทบาทของผู้ปกครองต่อการเรียนของนักเรียน

๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองต่างระดับการศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา โดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๕ ท่าน ช่วยตรวจแบบสอบถาม
๒. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีใช้กลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน ๑๐ คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเป็นฉบับสมบูรณ์
๓. สุ่มตัวอย่างโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน ๓๔ โรงเรียน โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแยกประเภท (Stratified Random Sampling) จะได้ตัวอย่างประชากรเป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ จำนวน ๔๔๐ คน
๔. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับตัวอย่างประชากรที่เลือกไว้
๕. วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้ปกครองทางระดับการศึกษาโดยหาค่าไคสแควร์ (χ^2)
๖. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาเฉพาะความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้าและหก ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา ๒๕๒๑ จำนวนโรงเรียน ๓๒ โรงเรียน จำนวนผู้ปกครอง ๔๔๐ คน

คำจำกัดความ

๑.	ความคิดเห็น	หมายถึง	ความรู้สึกรู้สึกหรือทัศนคติที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา
๒.	ผู้ปกครอง	หมายถึง	บิดา มารดา หรือผู้ที่มิบุตรหลาน หรือเด็กในปกครอง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร
๓.	โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา	หมายถึง	โรงเรียนประถมศึกษาที่อยู่ภายใต้การดำเนินงานของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในเขตกรุงเทพมหานคร
๔.	ระดับประถมศึกษา	หมายถึง	ระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึง ๖

ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้

๑. ได้ทราบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษา ในสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ
๒. เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนประถมศึกษา ในการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อให้สนองความต้องการของสังคม